

Cơn mưa và bài học về sự để Tâm

ISSN: 2734-9195 08:30 15/10/2025

Người có tâm từ không chỉ hiện lành trong lời nói, mà còn mềm mại trong từng hành vi. Ngay cả giữa dòng xe đông nghẹt, nếu giữ được một niệm chính niệm, ta sẽ thấy lòng mình an hơn, và thế giới quanh ta cũng bớt ồn ào, xô đẩy.

Những buổi sáng mưa ở thành phố luôn mang theo một cảm giác vừa thi vị vừa bất tiện. Tiếng mưa rơi đều trên mái nhà, hơi nước mờ ảo nơi mặt đường và đầu đó là dòng người tất bật, vội vã đến công sở. Thế nhưng, xen giữa khung cảnh nên thơ ấy lại có những hình ảnh khiến lòng người chùng xuống, khi một chiếc ô tô phóng nhanh qua vũng nước, để rồi những tia nước lạnh buốt bắn tung lên người đi xe máy, xe đạp hay người đi bộ đang nép mình bên lề đường.

Không ai mong bị ướt giữa buổi sáng đi làm. Một vệt nước bùn trên áo, hay đôi giày sũng nước, có thể làm ta khó chịu cả ngày. Nhưng điều đáng nói hơn không chỉ là sự ướt át ấy, mà là thái độ thiếu để tâm đến người khác.

Có thể người lái xe không cố ý, chỉ là vô tình, nhưng chính cái “vô tình” ấy lại phản chiếu một khoảng trống trong nhận thức — rằng hành động của mình đang ảnh hưởng đến người xung quanh.

Có người nói, “mưa là phép thử của chính niệm.” Có lẽ đúng với những ai có thời gian nhìn lại mình. Còn với người đang mưu sinh, vội vã vì công việc, cơn mưa đôi khi chỉ là trở ngại cần vượt qua. Nhưng dù bận rộn đến đâu, chỉ một khoảnh khắc tỉnh thức, một cái buông nhẹ chân ga, cũng đủ nói lên lòng nhân.



Hình ảnh chỉ mang tính chất minh họa. Nguồn: St

Đức Phật từng dạy trong **Kinh Pháp Cú** (Dhammapada, câu 129-130):

*“Ai cũng sợ gươm đao, ai cũng sợ chết.
Hãy lấy mình làm ví dụ, đừng giết, đừng khiến ai giết.
Ai cũng sợ khổ đau, ai cũng thích an vui.
Hãy lấy mình làm ví dụ, đừng làm khổ người khác.”*

Những lời dạy ấy không chỉ dành cho việc lớn lao như chiến tranh hay sát hại, mà còn áp dụng trong những việc nhỏ nhất của đời sống hằng ngày. Khi ta biết “lấy mình làm ví dụ”, ta sẽ không làm điều gì khiến người khác chịu khổ — dù chỉ là một tia nước bắn tung lên giữa buổi sáng mưa rơi.

Một xã hội văn minh không chỉ được đo bằng đường rộng, nhà cao, mà còn bằng cách con người cư xử với nhau trong từng chi tiết nhỏ. Văn hóa giao thông, xét cho cùng, là văn hóa của lòng người, nhưng nó không chỉ dừng lại ở đạo đức cá nhân. Nó còn là kết quả của ý thức cộng đồng, giáo dục, và pháp luật.

Theo Luật Giao thông đường bộ Việt Nam, hành vi lái xe gây nguy hiểm cho người khác – kể cả vô ý – đều có thể bị xử phạt hành chính. Như vậy, đạo đức và pháp luật vốn không tách rời nhau; cả hai đều hướng đến bảo vệ sự an toàn và tôn trọng lẫn nhau trong đời sống.

Người có lòng từ sẽ luôn thấy người khác như chính mình. Khi thấy người đi bộ nép bên lề, họ sẽ giảm tốc; khi gặp người già hay trẻ nhỏ, họ sẽ nhường đường; khi thấy vũng nước, họ sẽ tránh để không làm ai ướt. Không cần ai bắt buộc – vì đó là phản xạ của một trái tim biết thương.

Trong Kinh Tăng Chi Bộ, phẩm Từ tâm, đức Phật dạy: *“Này các Tỳ kheo, người có tâm từ đối với tất cả chúng sinh, dầu đi, đứng, ngồi hay nằm, đều an trú trong từ tâm ấy, tâm ấy được giải thoát khỏi sân hận, khỏi ác ý”*.

Người có tâm từ không chỉ hiền lành trong lời nói, mà còn mềm mại trong từng hành vi. Ngay cả giữa dòng xe đông nghẹt, nếu giữ được một niệm chính niệm, ta sẽ thấy lòng mình an hơn, và thế giới quanh ta cũng bớt ồn ào, xô đẩy.

Mưa có thể làm con đường bẩn hơn, nhưng không thể làm bẩn tâm người biết sống đẹp. Mỗi giọt nước bắn lên, nếu được soi chiếu bằng tỉnh thức, lại trở thành một bài học nhỏ về sự quan tâm và trách nhiệm.

Sự tử tế không cần lời lớn. Chỉ cần một hành động nhỏ – dừng xe vài giây, lái chậm qua chỗ ngập, nhường đường cho người đi bộ – cũng đủ để gieo một hạt giống thiện lành. Khi những hạt giống tốt lan tỏa, ta không chỉ tạo nên văn hóa giao thông văn minh, mà còn góp phần xây dựng xã hội có lòng nhân.

Tu không chỉ là ngồi thiền hay tụng kinh, mà là biết sống chính niệm giữa đời thường. Như đức Phật dạy trong Kinh Tăng Chi Bộ (AN 4.245): *“Người trí biết làm thiện, nhưng cũng biết làm đúng lúc, đúng cách.”*

Giữa cơn mưa bất chợt, chỉ cần một giây dừng lại vì người khác, cũng là một giây tâm ta lắng dịu, thiện nghiệp được vun bồi.

Khoảnh khắc đó, xin mỗi người giữ trong lòng một chút từ tâm và tỉnh thức. Đừng để sự vội vàng che mờ lòng nhân ái. Giữ được tâm sáng giữa dòng đời, ấy chính là hạnh phúc của người biết sống trong chính niệm.

Tác giả: **Khánh Nguyễn**